Szerkesztőség és kiadó hivatal
Piac SIMONFFY-ház a városházával szemben

HIRDETMÉNYEK,
előfizetést pénzek és a kiadás körüli panaszok valamint a lap szellemi részét illető minden közlemények ide intézendők

Bérmentetlen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP
A SZABADELVŰ PÁRT KÖZLÖNYE.
Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:
Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:
Egész évre . . . . . 10 frt — kr
Félévre . . . . . 5 frt —
Negyedévre . . . . . 2 frt 50
Egy hóra . . . . . 1 frt —

Hirdetési dij:
Ot-hasábospetitsor egyszeri beigtatásáért 5 kr
Bélyegdij minden hirdetésért külön 30 kr
Nyilttér 4 hasábos petitsorért 20 kr.

XII. évfolyam. 1885. Debreczen. Hétfő, október 19. 202. szám

Deficzit.

(T.) Szól a nagy harang országszerte. De kell is. A parlamentek teendői közt a legpontosabb aktus, legéletbevágóbb momentum: a költségvetés, amit lehet nagyon sokféle képpen csinálni. Lehet kissebbet, lehet nagyobbat, melyik államnak milyenek a szükségletei, melyik kormánynak milyen a belátása. Lehetne olyan költségvetést is csinálni, hogy egyszerre vége lenne a deficzitnek, megmaradna azon felül sok millió és az adót lehetne szálitani felényire. Kormány, mely egy fél évig vagy 1 évig istenittetni akarná magát, hogy aztán pokolra dobassék, megtehetné ezt a komédiát. Csak a beruházásokat, a nevelés, az ipar, a földmüvelés emelését kell beszüntetni; közbiztonságot, igazságszolgáltatást, kizigazgatást, a honvédelmet sat. kell szélnek ereszteni és azonnal megmarad a pénz, azonnal megszünik a deficzit. Aki ilyen politikát ajánl az lépjen elő. De mondja ki nyiltan, ne himezzen hámozzon, hogy azért mindennek megkell lenni semmiből, — ami ámitás; vagy hogy felénnyi erőfeszités is megment bennünket az elmaradástól, — ami is nét ámitás. Ha nem mondja ki nyiltan: hogy ő készebb elmaradni mint erőfeszitéssel müködni, és ha az ország ezen nézetet elfogadja egy pillanat alatt be fog szünni a deficzit az tény; de arra is elkellene aztán készülni, hogy két vagy három évtized alatt nem egyesek pusztulnának el, hanem az ország pusztulna el; mert az is olyan bizonyos lenne, minthogy élünk.

Hát tessék választani: a deficzites vagy deficzit nélküli kormányzás közül. Az oly kormányzás körül, melynek most van deficzitje s azután lesz többlete, vagy amelyik kormánynak most lenne többlete és azután buknék meg az állammal együtt.

Mert hogy keserves a nagy adót fizetni, édes mindnyájan jól érezzük. Nem kell azt magyarázgatni se, nagyitani se. De hogy melyik okosabb a kettő közül: az e ha fizetünk, vagy ha nem fizetnénk? Csak is e felett lehet okoskodni. Mert hiszen gazdálkodni is úgy lenne legjobb, ha nem kellene befektetni, cselédet tartani, a drága takarmányt megétetni, csak is a jövedelmet zsebre rakni. De meg kell csak nézni azokat a gazdákat, kik ezt az elvet követték, vajjon nem ők jajgatnak-e most legjobban? Igaz, hogy annak a gazdának, ki birtokát jövedelmezővé igyekszik tenni, hogy annak nagyobb a kiadása, és nagyobb gond nyomja fejét, de mikor aztán a jövedelem megindul, az ő feje lesz könnyebb, és a kié könnyebb volt, azé lesz nehezebb.

Miért beszéli hát most az egész világ, hogy: csak befektetni, csak befektetni? Azért, mert a tapasztalás igazolta, hogy csak ott lehet jövedelemre számitani. Am tessék hát kimondani, hogy ez az elv rosz és kivánni, hogy ne legyen deficzit, de az elvet is elfogadni, adót se emelni, az államháztartás rendezését is sürgősen kivánni, az egy kissé sok a jóból.

1886;ra két millioval apadt volna a deficzit, ha elő nem állnak a miniszterek meg pedig oly kiadásokkal, melyek elvonása valóságos bün lenne. Maga a földmüvelés és ipar minisztere, majd egy millioval kivánt többet. Hiszen zug az egész ország amiért hogy a földmivelésre a kellőnél kevesebb gond fordittatik. Tavaly egy egész sor tüzet kellett a miniszternek az országgyülésen kiállni. Na de hát a pénzügyminiszter azt mondta: több pénz a földmivelésre nem telik. — Most pedig a földmivelési miniszter jelentette ki, hogy, ha több pénz nem telik, hát tessék másnak miniszterkedni, mert ő a semmiből a földmivelést emelni nem tudja. És a minisztertanács belátta, hogy Széchenyinek igaza van. A budget emelésbe bele kellett nyugodni.

Osztán jött a többi miniszter. Egyik fontosabb kimutatással állt elő mint a másik. A minisztertanács hazafiassága nem engedte meg, hogy a kiadást a legszükségesebbektől megtagadja. Igy lesz 1886 ra több a kiadás 5 millióval, és igy lesz több a deficzit 3 millióval.

Tessék ezt okosabban, megcsinálni. Tessék törülni. Valamennyi képviselővel közölve esz a költségvetés, tessék törést indltványozni! Ne a mérleg ellen, ne a deficzit ellen méltóztassanak handabandázni, hanem a megtakaritás lehetőségét méltóztassanak kimutatni.

Na persze! majd lesz közös hadsereg és Bosznia! Francziaországnál ott van nak a gyarmatositási operációk, Olaszországnál ott van Tunisz, Törökországnak meg nyakán van fél Európa, denique mindenütt van valami. Hát azok miért nem tudnak rajta segiteni? Azért, mert a mióta emberiség van, baj is mindig akad. Ha egyik elmulik, jön a másik, akármelyik kormánya alatt a világnak. — Lehet, hogy majd az Apponyi kormánya alatt nem úgy lesz, hogy neki és Szilágyi Dezsőnek sikerülni fog egy külön világrendszer alakitása, de ez még csak akkor válik meg, s a medve pőrére előre inni nem tanácsos.

Már mi csak földön járó emberek maradunk, hangya szorgalommal hangzatos tervek és nagy igéretek nélkül. Deficzitünk is lesz a meddig lesz, mert mindent rendezni és minden ezélt elérni: hát nem hólyag az!

Gróf Széchényi Pál választói közt.

A földmüvelés- ipar és kereskedelemi minisztter, felhasználva az országgyülés szünetelését, megjelent választói körében, Kaposvárott, és ott nagyérdekü nyilatkozatokat tett a küszöbön álló vám- és kereskedelmi tárgyalásokról s mindazon teendőkről, melyek a jelen országgyülésre azon munkakörben várnak, mely a földmivelési minisztter figyelmét és érdeklődését első sorban leköti. Gróf Széchenyi ugy az Ausztriával kötendő vámszerződésre, mint a külállamokkal szemben követendő vámpolitikára, nemkülönben a földmivelési s ipari teendőkre nézve idehazai szabatos, helyesen megválasztott s egészben megfelelő nyilatkozatokat tett. A miniszter, ki vezényteyező volt azon nagy nemzeti dicsőség elnyerésében, a melyet hazánk ez idén a kiállitás által aratott, mint, választói közt, bizonnyal a jól teljesitett munka tudatában összegezte politikáját és megérdemelten élvezte választói lelkes fogadtatását.

Beszédében körülbelől ezeket mondá:

„Nem számolni jött, hanem hogy elmondhassa nézetét arra kérdésekről, melyek a közel jövőben előttünk állnak s hogy megegyezik e az választói nézetével. Elsőbben is a gazdasági kérdéseket érinti s ezekben a mezőgazdasági krizist, mely a terméyek árának leszállásában nyilvánul, hogy Franczia- és Németország vám alá vették a bevinni szándékolt terményeket.

A nagy versenyben, a melyet szerencsésen kiállhatunk, beruházás által olcsóbb termést, takarékosságot és munkát ajánl a gazdáknak. Fejlődő képességünk, olcsóbb termelésünk alapja pedig meg van s igy a válság reánk veszélyes nem lehet. Ha gazdáink és iparosaink az intelmekre hajolnak s a bajjal szembe állnak, a baj legyőzhető, sőt a nemzet szivóssága bátorit, hogy a versenyből győztesen jövünk ki. Az országos kiállitás eredménye eléggé tanusitja a nemzet erejét. Másik fontos kérdés: kereskedelmi szerződésünk megkötése az osztrák állammal, mely bennünket közelről érdekel, de ő lévén a szerződés megkötésével megbizva, a feltételeket előre el nem mondhatja, ne hogy az alkut megrontsa, de beszédéből akaratát kivehetik. Szerinte az osztrákoknak több ipartermenyük van, nekünk több gabna terményünk, tehát egymásra vagyunk utalva a csereviszony által. Gazdákra ugy mint a kereskedőkre és iparosokra tehát az a fő, hogy a csereviszony szabadon mehessen. A vám felállitását az osztrákokkal szemben nem helyesli, a keleti tartományokkal szemben azonban legalább is olyan vámot kell kötnünk szerződésileg, a minőt a nyugoti államok megállapitottak. Ha azt elnem érhetnők, méltányos compenzátiót kell követelnünk. Nekünk más szerepet nem lehet vinni — mint a minőt nyugot visz ellenünk. Ha azonban a nyugati vámok által a gabnamennyiség tulmértékben nyakunkba szakad, minden lehetőt meg kell tenni az államnak a gazdák megmentésére. Harmadik fontos kérdés melyről véleményt akar mondani: a három éves mandatumnak öt évre emelése. Angliában 7 évre választják a képviselőt, Ausztriában 6 évre, nálunk tehát még legkevesebb lenne az 5 év. Helyesli tehát az öt évet, mert egyátalában károsnak tartja a gyakori izgalmat, mely leköti a gaz

---

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája

Mikor Makón vendég voltam*)

Kedves szerkesztő barátom!

Ön felkért, hogy irjak valamit lapjának. Szivesen meg tenném kérését, de hát miről irjak? éppen akkor kér meg, mikor el van telve a lelkem a szép fogadtatás emlékétől, melyben az én kedves közönségem részesitett a népszinházban.

De igaz. Eszembe jut, hogy valamit igértem a makóiaknak. Azt, hogy megirom, hogy jártam Makón, midőn a nyáron ott vendégszerepeltem.

A Makón játszó igazgató sürgönyileg kért, hogy jöjjek le és játszam. Elmegyek játszami, feleltem annál is inkább, mert már régen még Szegeden megigértem a makóiaknak, hogy nem kerülöm ki a városukat. De hogy kerülöm ki; dehogy akarom, hogy megharagudjanak reám, mikor én az kivánom, hogy szeressenek, semmiképen pedig azt, hogy megharagudjanak.

Hanem arról nem voltam tájékozva, milyen a szinház Makón. Valaki azt mondta, hogy nagyon jéruzsálemi állapotban, két nap csorog benne az eső, ha ott kün egy napig esett. Sürgönyöztem tehát az igazgatónak, hogy rendben van-e a szinház? — O rendben, felelt vissza. Hogy nem irta meg bővebben, milyen a rend benne, annak bizonyssan az volt az oka, hogy a távirónál a szavakat pénzen mérik. De hát nekem elég volt az az egy szó is megnyugta tásul, hogy rendben van. Pakoltattam s mentem.

Szépen fogadtak a makóiak: a mint már meg irták annak idején az ujságok. Köszönöm a szép fogadást. — De első kérésem az volt: mutassák meg az arenát. —

Elmentünk végig a nagy utczán, a piaczon a megyeházzal szemben egy fal-félél mutattak: ez az aréna oldala En azt hittem, hogy ól. No de egy oldalfalról még nem lehet megitélni, milyen lehet belül. Hiszen rendben van; azt telegráfolták nekem: pedig csak nem szabad kételkednem, amit a telegráf utján bizonyitottak.

Bevezettek egy kertbe, annak a közepén állot az aréna.

— Jézus Mária: kiáltám föl, de halkan, hát mégis csak ólban kell játszanom!

Kisérőim persze nem mutatták, hogy ez a felkiálltás mennyire sértette azt a szent hajlékot, melyről nem csak hitték hanem állitták is, hogy az szinház.

No hát jól van, én is elhiszem: sok minden félét elhittem már az életben, egy csalóka hittel több vagy kevesebb, nem határoz. Legyen hát a neve szinkör.

El nem egyengetett buczkákon kellett keresztül botorkálnuk, — mig eljutottunk az ajtóhoz. Nem veszet csodám azon, hogy egy olyan intelligens közönség, mint a makói, meg vidékké, hogy nem röstel ilyen (nem mondom többször a nevét, mert unalmas volna mindig ismételni) micsodában odadni magát annak a jámbor hiedelemnek, hogy most szinházban mulat: csodáltam az igazgatót is, hogy Budapestről vendéget mer invitalni, Helvey Laurát, aztán engem.

Azt hát láttam, hol kell majd játszanom, de azt még nem, hogy hol öltözhetem.

— Hát az öltöző hol van? kérdeztem.

Az igazgató fesze leg; ké ül zöldül, dörzsöli a kezét. Láttam rajta, hogy meglepetést készit a számomra: ámbár az eddigi meglepetés már elkészitett minden roszra. Ha már itt vagy, ne félj tőle gondoltam; hiszen szép idő van, ponyva elég van a városban, majd csinálhatsz szinpadi s tort gerderobbnak-

— Ő báróné, felelnek, gondoskodtunk öltözetéről. A kegyed számára egy keleti pavillon épittettünk.

Keleti pavillont? . . . . No most már igazán kiváncsi lettem. Keleti pavillon! . . . Hogy miért keleti, nem tudom elgondolni. De rájutottam. Nem rosszul választották a nevét. Keleti állapotban levő vásári bódét találtam. Megkisértem leirni Képzeljék tehát maguk elé

Egy gémes kut. (Figyelem volt bizonyára, hogy beteljesedjék a népdél: „Aranyos kut pitvar ajtajában“) Mindjárt mellette a bódé. Padló is benne, de ugy, hogy a tégladarabokra volt a deszka rakva s öltöző-asztal tükör, gyertya a szellemek táncát járta, ha az ember végig lépdet a deszkákon. Ez is kitüntetés, gondolám, ugy szeretnek, hogy még a padló is ringat. Erre is figyelmeztettek, hogy vigyázzak ám, ha kijövök; mert könnyen beleüthettem fejemet a gém nehezékövékbe, no legalább meg menekültem volna a játszástól, ha ez történik velem; ámbár a közönséget nem akartam megbántani. Minden jegy elkelt az előadásra, erkölcsileg kötelezve voltam az első vendégjáték végig szenvedésére. Keservesen felöltöztem s vigyázva jól a fejemre, baj nélküi megérkeztem a szinpadra s baj nékül végig játzottam szerepemet,

Holnap másnap beborult. S reggel már tudatomra adták azt az örvendetes hirt, hogy a vidékiek a borus ég miatt nem fognak merni elindulni hazulról. Ugy is lett. Félig üresház előtt kellett játszanom, ami nem jól esett, mint vendégnek; nem szokam meg ezt vendégszerepléseim alatt. Eszre is vették elszomorodásomat s biztattak, hogy majd: holnap!

Az ám, Megeredt az eső. Zápor verte a szinkör rozoga födelét. S mintha csak engem akart volna hallgatni, lekivánkozott a nézőtérre. A ki nem menekült el, az esernyő alatt hallgatta az előadást. De ez még hagygyán. A negyedik nap következett a hadd el hadd. A zápor nem szünt meg, sőt pogányabb lett. Vidornak a Vörös sapkáját adtuk; most már nem csak a nézők tetejezt k be magukat esernyővel, hanem a szinészek is. Esernyővel a kezemben ágoskodtam a palankra; töltem le a viztől csepegő napforgót. Természetes, hogy a hol emlegettük a „szép napot“, a közönség, mely komikus oldalról fogta fel dolgot, harsány nevetésbe tört ki.

Az én kis „keleti pavillonom“ csupa viz meg mocsok lett. A szinpadon kellet fölütnöm a sátramat, majd a szinpad alá menekültem. Innen aztán Meskó alispán meg Lonovics ugy emeltek be a szinpadra, a felvonás végén meg leemeltek onnan. A mire aztán azt az élczet csinálták, hogy Bilaháné Makón lelépett a szinpadról.

A bucsuzás tehát elég érzékeny volt, mert valamennyien, én is, a közönség is — sáztunk, ha nem is a könyben. S ezen felül emlékül jókora náthát is hoztam magammal.

*)A „Képes családi lapok“ból.

da és iparos közönséget, munkát mulasztat, időt vesz igénybe, pedig az idő drága pénz, melyet pazarolni nem szabad. Szóló a kereskedelmi szerződés megkötésével lévén megbizva, sok ideje nem marad a munkára, adós még a mezőrendőrségi, állategészségügyi törvénnyel, melyek kész n vannak nagyban bár, de tárgyalásukra ez ülésszak alatt alig lesz idő. Ezeket elmondván, kéri választóit munkálkodásában továbbra is szivesen támogatni őt."

A bulgár forradalom.

A balkán félszigeti forrongásokról a következő érdekes legujabban érkezett táviratokat közölhetjük :

Sophia, okt. 17. A Havas-ügynökség jelenti : A bolgár kormány megczáfolja azt az állitást, hogy Bulgária ellenséges állást foglal el Szerbiával szemben és koholmánynak nyilvánitja az erre vonatkozó hireket, melyeknek az a czéljuk, hogy elleplezzék Szerbia valódi szándékait. Ha a határon bandák léteznek, föl nem fogható, hogy a szerb kormánynak még eddig nem sikerült ily bandára találnia vagy átkergetni e bandákat a határon, hol a bolgár hatóságok megsemmisithették volna őket.

Tegnap a fejedelmi palota előtt tüntetés volt, melybe mintegy 6000 ember vett részt. Sándor fejedelem köszönetet mondott a főváros lakosságának hazafias érzületéért s az iránta tanusitott szeretetért és bizalomért, és kijelenté, hogy az egyesülés azon kölcsönös óhaj következtében történt, hogy a két országnak közös fejedelme és közös törvényei legyenek. Az egyesüléshez nem füződik ellenséges szándék Törökország ellen. A fejedelem és a kormány, a bolgár nép bizalma által támogatva, Isten segélyével biztositni fogják a közóhajok teljesülését.

Belgrád, okt. 17. Egy Nisből kelt távirat szerint Milán király kinyilatkoztatta, hogy ő anélkül, hogy valamit végezett volna a fővárosba visszatérni nem fog. Itt lázas feszültséggel várták ma a hireket a háboru kitöréséről. Garasanin közlönye a „Videlo" mely eddig feltünő módon higadt magatartást követett, ma harczias hangulatu vezérczikket közöl, mely kifejti azt, hogy Szerbia a status quo ante helyreállitásával meg nem elégedhetik s Bulgária ismert határsértéseivel szemben határainak biztositására ujabb garantiákat kénytelen követelni. E czikk egy kiváló egyén tollából származik s fölöttébb ellenséges hangulatot tanusit a a bolgárok ellenében.

London, okt 17. A Times a következő zenzácziós hirt közli, melynek hitelességéért kezességet vállal ; Ausztria Magyarország és Oroszország, mint leginkább érdekelt hatalmak, megállapodására jutottak, melyhez már Németország hozzájárulása biztositva van, Angol- Franczia és Olaszországé pedig valószinü. A konferenczia feltétlen alapjául, a berlini szerződésnek kell s olgálnia. E konferenczianak egy delegáltja azután Sándor bolgár fejedelemhez küldetnék azzal a kategorikus felszólitással, hogy a bolgár csapatokat Kelet Ruméliából vonja vissza. Ha a fejedelem erre a felszólitásra nem áll rá, ugy a portának szabadjár bizzák hogy katonai jogát érvényesitse és csapatokat küldjön Filippopoliszba. Arra az esetre azonban, ha a porta nem lenne hajlandó fegyveresen közbe lépni, ugy azt fogják neki ajánlani, hogy Kelet Rumélia intézméayeit Bulgáriáével egyenlő tegye és az egyesülést jóváhagyja. A porta állitólag már elfogadta Ausztria Magyarország és Oroszországnak ujabb konferenczia egybehivására vonatkozó javaslatát.

Az utolsó gyümölcs kiállitás.

Midőn a budapesti általános killitás országos bizottsága az őszi gyümölcs és zöldségkiállitást nemzetközivé nyilvánitá, leginkább azon czél lebegett szemei előtt, hogy hazánk gyümölcstermelői megismerkedjenek azon gyakorlati iránynyal, melyet a külföld a jelesebb és nagyban termelésre alkalmas tajok megválasztása által megállapitott s más részt azon eljárásokkal, a melyekkel a gyümölcs feldolgozása s legjobb értékesitése lehető leggyorsabban s a legolcsóbban eszközölhető.

Egyebekben — mint előrelátható volt a legközelebb megnyitott kiállitáson a hazai gyümölcs és konyhakerti termény a tulnyomó s az idei kiválóan kedvező gyümölcstermés a kiállitást oly széles alapra fektette, miszerint az időlegos csarnoktól eltekintve az országos bizottság még idejekorán inditat va érezte magát sokkal tágasabb helyiségről gondoskodni, s e miatt a kiállitás megnyitásának határideje is október 15-ről, 18-ra halasztatott el.

A jelenleg megnyilt kiállitás fényes tanuságot tesz arról, miszerint Magyarország ugy éghajlati. mint különböző talajviszonyainál fogva is a gyümölcstermelésre és és konyhakertészetre felette alkalmas. E gazdag kiállitásban képviselve vannak ugy a hazai mint külföldi asztali és gazdasági gyümölcsfajok : ezeken kivül a kertészet összes őszi terményei. Egyes vidékek kevés, de nagyban termelt s már is a külföldre importált gyümölcsfajaikat mutatják be megjelölve a helyes és gyakorlati utat, melyen valamennyi vidék termelőinek haladniok kell, ha a gyümölcstermelést s egyáltalában a kertészetet nem kedvtelésből, de jövedelmezési szempontból kivánják a jövendőben folytatni.

Miután kedvezőbb gyümölcsévekben a termelt felesleg feldolgozása s értékesitése egyike a legfőbb gyümölcs termelési czélonak, gondoskodva van arról is, hogy a már eddig némely vidék házi iparát képező aszalvány, gyümölcsiz és befőtt gyümölcs is bemutattassék ; de arról is gondoskodott az országos bizottság, hogy a gyümölcs értekesitésére szolgáló aszalók, gépek és egyéb eszközök is gyakorlati müködésben mutattassanak be.

A beállt gazdasági válság — valamint a számos helyen constatált phylloxera pusztitásával szemben — a hazai gyümölcs és kertészeti termelésnek mindinkább nagyobb szerepe lesz. A gyakorlati alapra fektetett kertészeti termelés igen fontos forrása lehet nálunk is, mint a nyugoti államokban, ugy az egyesek jólétének, mint az ország gazdasági fejlődésének. A jelenleg megnyilt impozáns gyümölcs és zöldségkiállitás tanulmányozásának termelőink nem sok hasznát vehetik. Főleg ha üzleti álláspontra helyezve igyekeznek a nagyban termelést és értékesitést gazdaságaikba beh ozni.

Mint a kiállitók névsorából látható, e kiállitáson a nagyszámu hazai gyümölcs és zöldségtermelőn kivül résztvettek a kiállitásban Ausztriának majdnem összes tartományai Németország és Belgium is érdekes terményeikkel, ugy, hogy a kiállitás méltán nevezhető nemzetközinek.

E kiállitás a nagyobb városi és külföldi gyümölcsfogyasztó közönséget jó és biztos eladási forrásra fogja vezetni, mire annál is inkább szükség van, miután nálunk a gyümölcseladás még nincsen rendszeresen szervezve.

A kiállitott tárgyak 4 osztályra osztatnak, melyek közül az I. osztály a friss gyümölcsöt, a II. zöldségféléket, III. feldolgozott gyümölcs és zöldségféléket és végül a IV. az aszaló kemenczéket, kertészeti eszközöket és irodalmi termékeket foglalja magában.

A jury szabályzat értelmében ezen kiállitáson a következő kitüntetések itélhetők meg.

1. Öt nagy diszoklevél tekintet nélkül a hazai vagy külföldi kiállitókra.
2. Három nagy diszoklevél, csupán hazai kiállitók részére.
3. Kiállitási nagy érmek.
4. Közreműködési érmek.

Ezeken kivül az országos kiállitási bizottság részéről a következő tisztelet és pénzdijak engedélyeztettek :

1. Egy nagy tiszteletdij (a kiállitáson vásárolt mütárgy)	300 frank ért.	
2. Két db. 300 frn. dij .	600	„ „
3. Három db. 200 frn. d.	600	„ „
4. Két db. 150 frn. dij	300	„ „
Összesen	2000 frank.	

Kérelem.

Debreczen sz. kir. városa nemes közönségéhez.

Mint a közelebbi években ugy ez évben is, s már a napokban, nőegyletünk buzgó választmányi tagjai eljárják a várost házanként szegény nyomorultak s árvák nevében azok részére pénzben s élelmi szerekban segélyt kérendők.

Az inség s a nyomor oly irtózatos, az elhagyott siró árvák kiáltása oly megrázó ; s kit nem sulythat le egy véletlen az inség házába ? kinek gyermekei nem lehetnek elhagyottt siró árvákká ?

Nőegyletünk eléggé ösmert feladata e város szükölködő szegényeit felkeresni s nyomorukat enyhiteni-e az elhagyott árvák közül a hányat az egylet anyagi ereje megengedhet, a mi árvaházunkhoz fölvenni s anyagilag gondozva a társadalomnak megmenteni. E magasztos feladatnak nőegyletünk mint eddig, ugy jövőben is, csak is e város nemesközönsége pártfogoló támogatása s áldozat kész buzgalma által felelhet meg Samily mérvben nő s válik, mint hisszük ; mindig általánosabb a részt vevő támogatás : oly mérvben nő s fokozódik egyletünk mindég kiebb ható jóltevő ereje is. — Elmennek tehát e napokban nőegyletünk tagjai város szerte minden egyes házhoz gazdaghoz, szegényhez, érző szivvel szólnak és esdnek nyomorultak és árvák nevében érző szivekhez ; nem sokat kérnek egyesektől, de kérnek mindenkitől mert fillérekből lesznek forintok s egyes forintokból százak, ezrek s milliók, melyek csodákat mivelnek.

Az az öntudat hogy a köznyomor enyhitéshez, ha csak egy szemernyivel is járultunk ; csak egy könyet is felszárittatunk : mindig édes és boldogitó, s emberi s társadalmi hivatásunk teljesitésében a legnagyobb s legmagasztosabb jutalom.

Debreczen 1885 Oct 18-án

Veresné Szathmáry Teréz
nőegyleti elnök.

Felesleges nekünk e buzditó sorokhoz még többet csatolni, hogy Debreczen város mindenkor nemes szivü, áldozatokra kész közönségét más szavakkal is serkentsük az árvák és nyomorultak segélyezésére. Mi csak egyszerüen figyelmébe ajánljuk a közönségnek a jótékony Nőegylet érdemes elnökének Veresné Szathmáry Teréz Ő nagyságának fentebbi kérelmét.

Napi hirek

— **A debreczeni ev. ref egyházmegye** e hó 29 én közgyülést tartamára Debreczenben. Főtárgyak : a lelkészi gyámintézeti ügyek részvény dij meghatározása. A gyülést megelőző nap délután 4 órakor előértekezlet tartatik a szokott helyen.

— **A debreczeni ügyvédi kamara** választmánya közzé teszi, hogy Jászberényből Szolnokra átköltözött Bátor Gábor ügyvéd a kamara ügyédi lajstromába felvétetett Kelt Debreczenben ez ügyvédi kamara választmányának 1885. október 3-án tartott üléséből.

— **A főiskola köréből.** A magyar irodalmi önképző társulat tegnap tartotta alakuló közgyülését melyen tisztviselőkül megválasztattak : Illyés Endre szénior elnökké, Tóth József 2 th. főjegyzővé, Bereczk Sándor 4 th. péntárossá, Szabolcska Mihály 4 th. titkárrá, és Csécsi Imre 4. th. a „Heti közlöny szerkesztőjeül.

— **Verhovay Gyula és társai** sikkasztási ügyét a Curia Andrassovics Béla bíróuak adta ki referálásra. Az ügy valószinüleg csütörtökön kerül tárgyalás alá.

— **A postatakarékpénztári törvény** végrehajtása a legközelebbi időre várható s a posta-takarékpénztárak valószinüleg már október vagy november hóban megkezdik müködésöket. A posta-takarékpénztári hivatal igazgatójává. Lasznig Károlyt, a ministeri számvevőség igagatóját nevezték ki, a ki a törvény előkészitésénél szintén tevékenyen közremüködött.

— **Lövészet.** Az okt. 18 án tartott lövészet eredménye. Dijat nyertek. Szeglövéssel Budaházy Miklós 1db 10 frcos aranyat legjobb mélylövéssel Veszter István 1 db 2 frtos tallért, legtöbb körlövésse. Dr. Brutman 1 db. 1 frtos tallért.

— **Szeged város vagyoni állapota.** Szeged város összes ceiekvő vagyona — 19.974,413 frt 60 kr. A passzivák 5.779,973 frt 79 krt tesznek ki, e szerint a város tiszta vagyona : 14.193,339 frt 81 kr.

— **Postai küldemény lefoglalása.** Egy fölmerült esett alkalmából a postai küldemények lefoglalása tekintetében a közlekedési miniszter rendelete intézett a kir. posta hivatalokhoz, melyben kijelenti, hogy a postai küldemányeket a kézbesités előtt, a postahivatalokban egyedül és kizárólag a királyi törvényszékek hatáskörében utalt büntettekben és sulyosabb beszámitásu vétségekben előjáró törvényszéki birák és viszgálóbirák ügyanánt müködő járásbirák. — aljárásbirák törvényszéki jegyzők, esetleg aljegyzők jogositottak lefoglalni. Ellenben

---

De mikor erre viszagondolok, még sem mulasztha om el, hogy szeretettel ne gondoljak a kedves közönségre, me y oly lelkesen fogadott. Csak az sajnáltam, hogy Lovonicsné Hollósy Kornélia nem jött be. A rosz nyelvek az mondták : aprehendált reám. Nekem ugyanis egyszer énekelnem kellett volna egy hangversenyen, melyre ő hitt meg. de bizony, min színésznő nem rendelkezhettem az időmmel szabadon, nem erasztettek el s le kellett mondanom. E miatt apprehendálna Hollósi Kornélia. De én nem hiszem. Hiszen ő legjobban tudhatja, mert maga is az én pályám részese volt, hogy a színésznő nem szabhatja eg maga az idejét, mikor távozhatik. És akkor vasut sem ment Makóra : kocsin kellet volna megtenni az utat Szegedről. Ő ezt nagyon jól tudja, azért nem is hiszem, bogy haragudhatnék.

Meg fogom különben még látogatni Makót, ha ugyan beváltják, az odavalói szavuvukat. Szent fogadást tettek nekem, hogy a jövő nyárra szinkört épitenek, s én fogom azt megnyitni. Várom ! Valamint várom azt fotografiát is, melyen meg lesz örökitve az a kis micsoda. Ne is maradjon meg a nyoma egyebütt, mint a fényképen, mert hogy helyette más szinkör épüljön, megvárhatjuk Makó közönségétől. Valamirevaló szinigazgató nem kap kedvet, hogy ilyen düledékeny félszerben üsse fel sátorfáját.

A szent fogadásra számitok. És én is bováltom m jd az igéretemet, hogy megnyitom az szinkört.

Blaha Lujza.

Rositta.

Spanyol beszély :

Fernan Caballerótól.

(Folytatás.)

— Látszik, hogy Peru megbukott, szólt az árus — az ember nem képes negyven ezer piastert tiz spanyol reálért eladni. Még ma mit sem árultam. Adj te egy kis keresetet, szépem, ez szerencsét hozand nékem. — Nem vetheti senki szememre, hogy a szerencse számokat magamnak tartom : mert én szegény vagyok. Nem nem, szép leányoknak adom azokat, — kiknek hozományra van szükségök.

Igy beszélve átnyujtá Rosittának sorsjegycsomagját, miből az egyet kihuzott ; azután ujra kezdve a „Quaranta mil pesos" büvös kiáltást, mely mind bizonytalan remény, rezgé át a léget és sok szivet hangos dobogásba ejtett. — tova haladt.

III.

Jövő nap az ir hadnagy, és a kanonok a pachacamci, hires nagytemplom romjainál tett kirándulásból tértek haza.

Most már igen kevés van még e romokból, s a tumlik sirhantok, melyek a Mamacona völgyében, mint müvészileg készült halmok emelkednek, s hová Peru uralkodói temetettek, az utazóra nagyobb benyomást gyakorolnak, mint Amerika épitkezési emlékeinek szétszórt romjai. A kanonok ifju könnyüséggel ülte meg öszvérét, s ifju barátja mellett haladva, a falvakat megnevezé, — miknek tornyait a fákon keresztül látni lehete.

Don Patricio elvolt bájolva a gyönyörü tájképek látása által. Jobbról emelkedtek az Andesek, szélső csucsát a nap világitá meg mig többi részét homály fedé. Ide rejtőztek a kajdácsok, s hallatták nevetéshez hasonló kiáltásaikat. Balra a tenger terült, tényesen nyugodtan, s oly kéken mint, mint a fölötte terülő égöv.

Bár merre fordul is a szem e völgyben mindenhol nagyszerü, meghatő látványt nyujt a természet.

Limához közeledve, mindig több kertek terülnek, melyek Granada, és Valenczia kertjeit felül muljak. Hegyek, tenger, virág, gyümölcs, minden, mi az emberre vonzólag hat s miben a gondviselés áldását fel lehet ismerni itt egy keretben egyesülve van.

Végre, mi e pompás völgy kellemét neveli, az azon körülmény, hogy bár a nap nagyobb fény és pompában sehol sem ragyog, annak heve mindig kellemes üde szellőtől mérsékeltetik. Ott jobban kelle a napot, mint mindenek erejét és teremtőjét mint mindenek erejét és teremtőjét imádni, mint bár hol. Az indusok, kik szétrombolt templomaik körül laknak, bár megkeresztelték, de egykori vallások elmosódott hagyományait végkép feledni nem tudják

— Don Patricio — kezdé a kanonok, midőn Láma nehéz falaiból kiemelkedve, — láthatóvá lőn — három és félszázada annak hogy Pizzarro a Rimacz partján az első katholikus templomot alapitá. Ennek dacára nem tud az ördög honunkból távozni, mert a meleg éghajlatot igen kedvelli. Mennyi csábitásoknak teszi ki azon idegeneket, kiket rosz szelleme e partra hozott, ki nem mondhatom. Ön barátom okos ember, nem önről beszélek.

— Kiről tehát ? — kérdé Patrició, — most másodszor hallom öntől e figyelmeztetést ; ha nem vélne engem veszélytől környezve, e figyelmeztetés idő előtti volna.

— Az igaz, felelt a kanonok, zavarral ; hallja csak barátom ; husz év előtt egy tisztet, ki a szabadságharczban elesett és leányát reám bizá. Ez nagy teher volt nekem, A gyermek tizenöt éves volt, szeszélyeikönnyelmüsége által sok gondot okozott nékem. Szerencsére csak hamar férjhez adám. egy külvárosi egyház szolgához. Becsületes fiu, és igen szerette a leanyt. Később nem bánta meg választását ; nem volt oka reá panaszkodni. E nönek egy leánya van, kire nem tud eléggé felügyelni, s ki nekem anyjánál több bajt okozand, mig alkalmas férjet találok neki. Este mindig egész fesztelenül, s gondatlanul a főtéren sétálgat, Nem szólitá még önt meg Don Patricio ?

Ezen kérdésre az ifju hadnagy büszkén emelé fel fejét.

— Valóban Don Gregorio, ez különösen hangzik oly jellemes férfiu ajkáról, mint ön. Ön engem kalandornak vél kit lelkiismerete megnyugtatásául tanácsával el látni jónak tart. De különben mit érdekli önt egy oly leány, ki miként föltételezni, képes volna egy idegent az utczán megszólitani ?

— E gyermek a veszélylyel játszik, — válaszolt Gregorio, — ő sem esztelen, sem szemérmetlen, hanem a szó szoros értelmében honának gyermeke Vezető nélkül, ébredő szenvedélyeitől vonatva dobja magát a feléje mosolygó világ zajába. s ön, ki mit sem sejt mily hatással környeztetik, ártatlan előidézője azon árrándoknak, mik e gyermekszivet elbüvölik. Ő tudtára adá önnek érzelmeit, s ön válaszolt néki reá, habár öntudatlan mi önnek mentségül szolgál. Jövőre azonban több elővigyázatot ajánlok. Soha se adjon ön senkinek egy reált, mielőtt tudná ki az, ki kezét érte nyujtja. A jó szándék gyakran

gy közigazgatási hatóság vagy hivatal; illetve közigazgatási tisztviselő (pl. reudőrség, pénzügyi tisztviselük, alispánok szolgabirák stb.) sincs feljogositva a postai küldeményeket a kézbesités előtt lefoglalni. A tilos dohány vagy szivar. illetve a tilos külföldi sorsjegyeket vagy igérvényeket tartalmazó küldeményeket a czimzettnek a postahivatalba e czélból meghivott pénzügyi közeg, illetve községi elöljáró jelenlétében kell kézbesit ni.

— **Milyen idö lesz aháten.** Az időjárási tényezők jelen állásában a héten eldinte csöndes, meleg, száraz utána a hét közepe felé esőkkel változó. szelesebb időt várhatni, mely a hét vége felé ismét szárazabbra s hüvösre fordul.

— **Lapunk mai számhoz** mellékelve veszik olvasóin „Klapka György emlékezéseire“ vnnatkozó előfizetési felhivását. A munka két részből és 20 fejezetből 650 oldalra terjed. Előfizetési ára 5 frt. Bolti ára magksabb lesz Ajánljuk az előfizetési felhivást olvasóink figyelmébe. Az első rész czime: Gyermekkoromtól 1848-ig. A második rész: A szabadság-harcz 1848—49.

— **Óvakodjunk a csókolódzástól,** Mióta Eva anyánk leszakitotta az első almát, a csók mindig a legkedveltebb polgári cselekvények közzé tartozott. Igaz ugyan, hogy sokszor volt ez tiltott cselekvény is, de ez csak növelte még a keresletet, hisz az első csók is tiltott gyümölcs volt. Nem volt talán poéta a világon, a ki ezt a kedves foglalkozást meg ne énekelte volna verseiben s még soha semmiben sem hallgattak ugy az emberek póéta tanácsára, mint épen a csókolózásban. Szóval: a csók egyike azoknak az „általánosságok“-nak, melyek — daczára, hogy általánosságok, — soha sem válnak sablónszerüekké- Es aztán a két rémséges eset után, a melyet alább elbeszélünk, lesznek mégis elővigyázó (de mindenesetre már tisztesebb koru) lelkek, kik azt mondják majd nagy meggondolással: „Óvakodjunk a csókolózástól!“ Az emlitett két eset elseje Bécsben történt. Egy csinos fiatas lány jelent meg tegnapelőtt az ottani klinikán és a reneelő orvos kérdéseire elbeszélte, hogy ő az egyik fülére hirtelen megsiketült, de megsiketülésének az okát nem mondhatja meg. Hosszas jajgatás után végre irulva-pirulva mégis bevallotta, hogy a vőlegénye, ki nehány napja érkezett haza hosszab utazásból, első találkozásuk alkalmával hevesen megölelte, egy forró csókot nyomott a fülére s ő azóta nem hall vele semmit. A rendelő orvos megvizsgálta tükörrel a megosókolt fület és konstatálta, hogy a csók által okozott rázkodás keresztül szakitotta a dobhártyát. A szerelem szerint nemcsak vakká tesz, hanem bizonyos körülmények közt siketté is. — A második esetben szintén végzetes szerepet játszott a csók, csakhogy ebben az esetben nem a megcsókolt fj adta meg az árát a mulatságnak. Ez az eset Gothában történt. Egy odavaló békés magánzó szolidul tarkiszott a „Tökfilkó“-hoz czimzett sörházban. Egyszer oda ugrott hozzá az asztal körül forgolódó csinos pincésnő s jó kedvében hatalmas csókot cuppantot a szolid uri ember bajuszára. A férfiak rendesen nem szokták rosz néven venni egy csinos lány csókját, de a megcsókolt magánzó — ki mellesleg mondva a külföld legnagyobb papucshöseinek egyike és szörnyen fél a feleségétől — nagyon fölháborodott a „sérelem“ miatt és a csókra éhes szép leányt férji becsületében való gázolás miatt bepörölte. A csóknak e balvégü hatásai azért ne ejtsék kétségbe hazánk mindkét nemü fiatalságát. Mind a két eset németekkel történt: azok őrizkedjenek a csóktól ha nekik épen ugy tetszik. De Magyarországban szabad a csók most és mindörökké!

— **Pénzbeszedőül** fölvétetik oly egyén, ki jó bizonyitványokon kivül készpénzben biztositékkal rendelkezik, bővebb felvilágositást ád szivességből a lap kiadóhivatala.

A HUNGÁRIA ETTERMET, hogy ismét a régi jó hirnevére érdemes legyen, ***oktober hó elsejétől*** kezdve ismét magam kezelem, és ugy az ételek mint az italok az én felügyeletem alatt szolgáltatnak ki. Minden igyekezetem oda forditom, hogy azon kitünő pártolást, melyben Debreczenben mindenkor részesittettem, ezután is kiérdemeljem és biztositsam. Kitünő **villásreggeliről**, és **szinház után** friss ételekről gondoskodom. A **havibérletet** igen olcsón mindig számitom Teljes tisztelettel, **Weichinger Károly** a „Hungária“ bérlője.

A tornaegylet.

Tisztelettel értesittetnek mindazok, kik a közönségből a tornaegyletbe belépni akarnak, hogy a beiratást eszközölhetik naponként d. u. 4—5 órakor Orvényi Vilmos müvezető urnál a főiskola épületében levő torna terem ben az évi tagsági dij előleges lefizetése mellett.

Azon eddigi téves hittele zemben, mintha egyletnek csakis fő iskolai tanulók lehetnének tagjai, kötességünknek tartjuk kijelenteni, hogy egyleti tag minden intelligens ember lehet. — Ezen téves gondolkozás alapjául talán a szolgált, — hogy a város közönsége nagyon szembeötlőleg mellözvén ez egyletet, — melynek czélja az, hogy a mindennél becsesebb egészséget megőrizze, a test izom erőit növelje, az egész testet éppé, erőssé- kitartóvá tegye, — tagjai a főiskola tanulók közzül kerültek ki. A tornázásnak igen nagy haszna volna, kivált olyan egyéneknél, a kik egész nap az irószatal mellett ülnek, a fárasztó szellemi munka után megbecsülhetlen volna a testre nézve egy kis testedző nemesebb foglalkozás, a melyre a torna egylet csekély évi dijért alkalmat ad.

Más városokban, örömest tesznek az ily czélu egyletért mindent, annyival megfoghatatlanabb a közönség eddigi közönye, a mely hogy továbbra megmarad-e nem tudjuk, de adja Isten, hogy teljes tudatára ébredjen mindenki annak a magasztos szépirányu czélnak, melyre az ily egyletek, — köztük a miénk is — hivatva vannak.

Ez évben ismét megalakul a vivó-iskola, a melynek tagja csak tornaegyleti tag lehet. Tehát ha a városi közönségből be akar iratkozni valaki, először a torna-egyletbe lép be az évi tagsági dijat lefizetvén, s csak azután vétetheti fel magát a vivó iskolába, a mely legkeveseb 3 hónapig eltart, s a mely azonnal megkezdi gyakorló óráit, mihelyt 8—9 pár jelentkezik. A vivó-iskola tandija havonként 3 frt.

Kellő mennyiségü vivó szerekről gondoskodva van.

A tornaegylet elnöksége.

Kossuth Lajos arczképei.

Tegnap óta láthatók városunkban az iparoskör piacz utczai helyiségében Parlaghy Vilma festömüvésznő nagyhirü Kossuth arczképei, A meglepő szép képek tegnap a látogatókban (mondhatjuk hogy nagy számmal kereste fel a közönség a képkiállitást) rendkivüli hatást keltettek. A terem drapériákkal és élővirágokkal izlésesen és diszszel van berendezve. — Összesen három kép látható, Kossuth arczképe otthonias házisapkában, ugyanazon arczkép födetlen fővel, s egy kissebb kép Kossuth dolgozó szobáját ábrázolja.

Erdekesnek tartjuk ezuttal bemutatni, hogy tekintélyes fővárosi lapok miként nyilatkoztak e festményekről:

Az „Egyetértés“ az elsőfestményről igy irt:

Életnagyságban mutatja Kossuthot, a mint karosszékében ül. Eppen az olvasást hagyta abba; jobbjában a becsukott könyv melyet könnyüden tart, mutatóujával jelölve, hogy meddig lapozta. Balja a szék karján nyugszik. A kéziej hajlása, az ujak feketése puha, természetes. A mint ott ül, hátra dőlve, lábát keresztbe helyezve, ebbe az alakba bele van rajzolva, festve a test is A rajzban nagy a biztosság, s az alapjában sötét képen az a fény a szinezési hatást emeli Az arcz oly erélyesen festett, minőt a fiatal müvész csak jóravaló adományok segitségével jellemző erővel tudhat megadni. — E szelid arcznak, e nyájasan, - lelkesen tekintő kék szemeknek okvetlenül hasonlitani kell, mert a melegségben, e mélységes tekintetben, e nyugodt, tiszta homlokban, az agg kor ama fehérségében, mely oly puhán köriti az arczotl oly lágyan simul a halantékra, a fekete sapka alatt: — ebből igazság, élet szól. At is érezte a müvész, hogy kit festett. A kép hatása komoly. A szinek diskretek, egyetlen élesebb szinfolt, egyetlen feltünőbb vonás sincs mely zavarná a kép nyugalmát; a hátter is barna, se egy függöny alkalmatlankodó gyüremlése, se semmi, ugyis fölöslegesen oda festett szokásos valami: oszlop, asztal, szobor, Az összes hatás magában az alakban van, s ebben az arczban mely az egész képen müvészi hangulattal uralkodik. Keresetlen, egyszerü, de meggondolt és átérzett minden e képen. A ki Kosuthot szerencsésen ismeri, azt mondja, hogy élethü. Tehát végre egy hü arczképe!

A festményről beszéltek volna elege akkor is, ha nincs olyan sokféle története mert historiai becse mellett müvészi temperamentum müve. Sajnálni való az, hogy egy szép tehetség elkeseritésének emléke is hatásai közzé tartozik.

A „Pesti Napló“: „A kép jó arczkép, mert hasonló és ez mindig födolog. — Nincs idealizálva, de meg van festve a természethez hiven A házi sapka jellemzi a képet. Akczió nélkül nyugszanak kezei, lábai keresztezve lelőgnak, könyvek képezik társaságát s az iróasztal legkedvesebb butora. A kép elbeszéli, hogyan él Kossuth Turinban. Erdekes minden magyar emberre. Ajánljuk a közönségnek, tekintse meg, jól fog esni mindenkinek, hogy Kossuthnál képzeli magát pár perczre és senki sem fogja megbánni, mert müélvezetben is részesült.

A „Budapesti Hirlap “A kép mely azonnal leköti a belépő figyelmét, nagy benyomást tesz a szemlélőre. Az agg hazafi egyszerü fekete ruhában, kis fekete sapkával fején karosszéken ül; jobb kezével könyvet fog, mig balja a szék támláján nyugszik. De ez az izléses elrendezés csak később ötlik szemünkbe, mert legfőkép az arcz az, mely büvölő hatással van reánk. Az a jóságos kék szem, melyből annyi gyöngédség és szellem sugárzik a hó fehér haj és szakál, mely tiszteletre kényszerit, az a gondolkodó homlok, szóval az egész arcznak kifejezése, mely első pillanatra árulja, hogy egy nagy ember képmása előtt állunk, megkap bennünket és néma hódolatra késztet. A müértő az első pillanatra észreveszi, hogy a müvésznő természet után festette, és a kik Kossuth Lajost a utóbbi időben látták mindnyájan meg vannak lepve a temészethü hasonlatosságtól. Es már ez az egyedüli tény a legnagyobb elismerére méltó, mert ez Kossuth Lajosnak egyetlen igaz hü képe A mostani generáczió es a késő utókor is ebből az arczkézből fogja megismerni a nagy hazafi vonasait. A fiatal müvésznő ecsetén és vonásain megiátszik a szeretet, a kiváló gond, melyyel az arczot festette; de dicséretet érdemel izléses elrendezése az egész képnek, az egyszerüség, mely egyszersmind jellemzi a nagy férfiut is, a kit a kép ábrázol.“

A második képről, melyen Kosut fedetlen fővel ül igy ir az „Egyetértés“ Uj képen fedetlen fővel látjuk a nagy embert semmi sincs eltakarva a szelid, bölcs arczból Ep oly természetes nagyságban festette, mint előbbi képet. Kossuth karos székben ül itt is, keresztbe hajtott lábbal; csak az egyik kéz mozdulata más. Jobbjában nem könyvet tart, hanem kabátja nyilásába helyezi ujjait balja a szék karján nyugszik szintén. A változtatás csekély az alakon. A müvésznő ujra festette a képet, megőrizve azt a szigoru komolyságot is, melyet oly jó érzékkel tartott szem előtt, nehogy valami fölösleges tévedjen e képen akárcsak a hagyományos draperia is a hátérben, vagy csak egy élesebb szinfolt, Mindössze a szőnyegnek jutottak kissé élénkebb szinek. A fej szintén ugyanaz, a tiszteletreméltó szép arcz azonban kiegészült fényes boltozatával. Es igy teljes a Kossuth arcza, az egyetlen, mely közvetlenül az ő vonásai után készült. A müvésznő pedig uj bizonyité át nyujtja kiváló müvészi hivatottságának jellemző tehetségének és választékos előadásának. Hogy a két festménynek históriai becse is van, fölösleges mondani. Eddigelé Kossuth leghivebb, legtökéletesebb képei. Parlaghy kisasszony Kossuth dolgozó szobájáról is vett rajzot. Kisebb alakban azt is kidolgozta. Mindig emlék marad az

A „Bud. Hirlap“ A müvésznő figyelembe vette a kifogást s ujból lefestette az agg hazafit, amint födetlen fővel, egyenesebb tartással ül támlás székében. A kép minden tebintetben kiválóan sikerült. Az arczon a tiszteletet parancsoló nyugodt méltóság, az imádatra keltő fenség gyönyörüen egyesül a nemes egyszerüséggel; a szemekből fenköltség és megragadó jóság sugárzik ki s a hófehér hajjal övezett arcz olyan bizalmat keltő, nyilt és őszinte, amin ének öt mindnyájan képzeljük s minőnek látják azok, akik hoza juthatnak. Fekete ruhában ül, világossabb szinü virágos szövetü székben s igy az egész alak határozottabban válik ki a sötét háttérből, miut az előbbi képen. Alkalában a mü igen sikerült alkotása a fiatal müvésznőnek, a ki méltán megérdemli az elismerés azon kitüntető szavait, melyekkel öt az agg remete annyira elhalmozta levelében.

*

Ennyi dicsőitéshez fölöslegesnek tartjuk ezuttal a magunk dicséretét is hozzácsatolni csak annyit mondhatunk, hogy a ki csak teheti el ne mulasza megtekinteni annak a férfiunak arczképét a ki egykor hazája sorsát intézte.

Szinház.

(Sz. L.) A „Kornevillei harangok“ tegnap nagyszámu közönséget vonzott a szinhába. Ezt kizárólag a kitünő szereposztásnak tulajdonitjuk, melylyel Aradi ujolag bebizonyitotta, hogy társulata nemcsak életképes, de vidéken párját is ritkitja.

Az előadás keretéből csak Kápolnay vált ki. A tegnapi valóban sikerült előadás derüs, tis ta egén ő volt az egyedüli sötét pont. A többi szereplők egytől egyik mind jók voltak. Első sorban emlitjük Bokodi Gáspár apót valódi müvészi temperamentummal játszta kezdettől végig. Ezenfelül még azt is bebizonyitotta, hogy okkal móddal hang nélkül is lehet énekelni. — A „rongyosok“-ról előadott dalát oly megható igazsággal és természetességgel adta elő, hogy a mit e dal utóbbi időben már el sem ért — meg kellett ismételni. Orleyk, a tegnap még a szokottnál is pajzánabb jó kedvel játszta és énekelte. Szerpolettet. Ellinger Ilona k. a. Germaninjét valóságos ovátióval kisérték, Sajó tegnap Henryével elsőrendü operette szinészszé avatta fel magát- Mindent egybevetve pompás, élvezetes előadás, a milyet sokat kivánnnuk ez idényben.

Legujabb.

(A „Debreczeni Ellenör“ eredeti táviratai.

TÖRÖKKANIZSA. oct 19. Szentgyörgyi igazságügyminiszteri államtitkár orsz képviselővel egyhangulag megválasztatott.

PÁRIS. oct. 19. A szükebb választásoknál 208 köztársasági, 21 conservátiv képviselő megválasztatott.

SZÓFIA. oct. 19. A bolgár kormány a nagykövetek együttes jegyzékében foglalt tanácsot elfogadta; a csapatok nagyrészét visszavonja.

DEBRECZENI SZINHÁZ.

II. Kisbérlet. 3. sz.

Holnap, kedden, bérletfolyamban, itt először adatik:

DARVINISTAK,

vagy: majom-e hát az ember?

Uj vigjáték 3 felvonásban. Irta: Schweitzer.

Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos
Vértesi Arnold.
Főmunkatárs: Karczag Vilmos

Nyilt-tér.

Kaszáló árverés.

A Debreczen város erdőségeiben levő vácáns kaszállók október 25-én az az Vasárnap a városháza nagytanácstermében reggeli 9 órakor tartando árverésen az 1886. évre bérbe adatnak.

Török Gábor.
erdőmester.

Hirdetés.

Értesitem a t. cz. közönséget, hogy a Klimó Aurél csődtömegéhez leltározott bolti áruk u. m. vászon, karton, selyemkendők stb.

végkiárulását

a Czeglédutczai bolthelyiségében a csődválasztmány határozata folytán az 1885 évi október 20-án reggel 8 órakor megkezdem s a következő napokon folytatom.

Debreczen 1885 évi okt. 19-én.

Tömeggondnok.

Eladó zongora.

Kis-mester-utcza 1101. hsz.-nál egy zongora van eladó; értekezhetni a nevezett háznál.

Kölönféle legjobb gyártmányu

TÜZMENTES SZEKRÈNYEK

igen kedvező részletfizetési feltételek mellett

20 %-al a gyári áron alul

kaphatók raktáramban. E szekrényeket a vétel után magam szállittatom a vevő helyiségébe.

Mély tisztelettel
Rosenberg Albert
szállitási irodája
a megyeházzal szemben.

---

igen kellemetlen következményeket vonz maga után.

Don Patricio visszaemlékezett az okra mely Gregoriát a figyelmeztetésre ösztönzé. Nem igen hizelgett Don Patricionak e hódi tás, mint, hogy a meg hóditott igen alacsony sorsu volt, kinek miként Gregorió maga is beismeré, sem kelló nevelése, sem meggondolása nincs. Azonban ha természettől nyert büszkeség meg is óvá a csáb, kivánesiságát e regényes, és bátor leányka, ki öt ismeretlenül oly figyelemmel kiséré, felébreszté.

Gondolatában párvonalt huzott az itteni felületes, könyed, s az ő honának egyszerüen tiszta szakásai között. Anyjának tisztes agg, növérének szende, kedves arcza oly élénken tüntek fel lelki szemei előtt, hogy a pár vonalazásra elpirult. Akarata ellen merült fel azonban lelkében az ismeretlen limai leányka, kit bár nem látott, de képzelme csinosnak festett. Végre elüzte az ellenmondó gondolatokat, mik öt megzavarni kezdék„ s Don Gregoriónak szivélyesebben megköszönte nyilt közleményét.

— Ne aggódjék, segédkezet nyujtok önnek, e kis leányt rendes utra téritni, — mondá bucsuzáskor.

— Derék ifju szólt — a kanonok, — nem kétkedem jó szándokában, még az egyre figyelmeztetem; nagyon ne fogjon a téritéshez.

Haza érve Patricio, lovát a vén négernek át adá, kinek három hivatala volt: kapus, lovász és kocsis egy személyben. A ház melynek bejáratánál őrködött, egy öreg marquisenőé volt, kit férje kártya által tönkre tett.

(Folyt. köv.)

SIRKOSZORUK.

A halottak estélyének

közeledtével a kegyes halottaikról megemlékező közönségnek szives figyelmébe ajánlom az üzletemben levő

nagy választékát, melyek szebbnél szebb mü- vagy élővirágból vannak keszitve. 50 krtól feljebb.

Végül ajánlom valódi **jácznt hagymáimat, élő virágokból készült csokraimat**, a legjutányosabb árszámitás mellett.

NAGY AMÁLIA
divatárusné.
Fótér Czégely-ház Miklós-utcza sarkán.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Szép választékban találhatók
arany, ezüst lánczok,
melltük és fülbevalók.
Köves és karika
GYŰRŰK
férfi és női
medaillonok.
Ezüst evőeszközök
egy és több személyre
Gyümölcs tálak
kenyér kosarak
stb. stb.

Szőllősi György
ékszerész
Debreczenben
Kistemplom-Bazár 7-ik szám alatt
ajánlja jól rendezett
arany ezüst, ékszer és óra raktárát,
különösen:
saját készitésü legujabb divatu
drágakő s a nélküli ékszereket.
Férfi és női legkitünőbb szerkezetü
Genfi arany, ezüst remontoir óráit.
Nemkülönben:
minden e szakmába tartozó czikkeket
jótállás mellett
a legolcsóbb árakban.

Elvállalok mindennemü
ékszermüvek
készitését,
régi divatu ékszerek átalakitását
Egyszerü és diszes
monogrammok
vésését vagy
készitését.
Mindennemü
javitásokat
gyorsan s leg olcsóbban
teljesitek.

Dr. Fischer Róbert, vegyészeti tudor,
előbb: Bécs, I. ker., Johannesgasse 11.,
Jelenleg: Budapest, mérleg-utcza 3.
vegyészeti különlegességek vegymütermében
készült következő különlegességeit ajánlja.

Motto: Minden emberben meg van az ösztön, önmagának és másoknak tetszeni.

„Epilatoire“ tökéletesen kiirtja
az arczról a hajat,
karokról, kezekről stb. Ezen szer mai napig az egyedüli, mely a bajgyökért teljesen kipusztitja, miáltal a haj njabbi növése is megakadályoztatik. Egy kis üveg ára 5 frt, egy nagy üveg 10 frt.

Szeplő-kenőcs.
1000 frt jutalom azon hölgynek, ki ezen kenőcsnek használata után ugy a szeplőket, valamint a máj-, terhességi- és napfoltokat, szóval az arczbőr bárminemü szinellenességét el nem veszíti. Ára egy tégelynek 2 frt 40 kr.

„Brasilin“ hajfestőszer
á la minute,
méreg- és érczanyagoktól mentes minden tetszésszerinti szinvegyületet szőke és fekete szinekből valódira és tartósra fest, a „Brasilin“-nal festett hajak az eredeti hajaktól meg nem különböthetők. Ára egy üvegnek 3 frt 10 kr.

Felhivás a soványokhoz!
„Eau conservatoire.“ Legujabb meglepő eredményü szer, a bőrt sima, feher és tisztává teszi, a tagoknak telt, kellemes és gömbölyü idomokat ad, a testnek mozgásban rugékonyságot, könnyüséget és üde kinézést a legkésőbb korig kölcsönöz, azonkivül kezesség vállaltatik, hogy **havonkint a test egy kilóval gyarapodik.** Egy havi adag 3 frt 90 kr.

Orvosi Quarzhomok
legjobb szer a pattanások kiirtására. 1 doboz ára 1 frt 50 kr.

„Fanghi di Sclafani“ a legjobb
szer vörös orr ellen
Sziczíliából származó szer, mely magát minden időben érvényesitette. 1 üveg ára 2 frt 10 kr.

Szőkére változtató viz
egy meg nem becsülhető szer a szőke hajat a későbben beálló sötét szintől megóvni, sőt sötétbarna haj 12 óra alatt
gyönörü aranyszőke hajra
csodálatos fénnyel átváltozható, nem festve, hanem valódi szinben, miután a hajnak csak szinanyaga változik meg, a mi egy szivacscsal való mosás által történik. Ebbeli tudakozódásoknal kérek egy hajmintát mellékelni, ugyanezt aranyszőkére változtatva küldöm vissza. Egy üveg ára 3 frt 10 kr.

Természeti rizspor
az arczszin szerint fehér, piros és sárgás a legfinomabb növényliszből kitünően elkészitve. Ára egy kártonnak 50 kr.

Pályázat.

A debreczeni statusquó izralita hitközség által bér en tartott 16. és 17. számu piaczuteczai kósermészárszékeknél két székállói állás tőltendö be, melyekre a következő feltételek mellett pályázat hirdetetik:

1. Az évi fizetés e két állásért 720 osztrákértékü forintban van megállapitva.

2. Ezen állások f. é. november hó 1-jén elfoglalandók.

3. Pályázók tartoznak e két állásra 200—200 forintot készpénzben, vagy óvadék képes értékpapirokban, mint biztositékot, a hitközség pénztáránál letétbe helyezni.

4. Pályázók tartoznak eddigi gyakorlatukat, erkölcsi magaviseletöket és családi állapotukat igazoló okmányaikkal felszerelt iolyamodványaikat f. é. október hó 28-áig, (naponta d. e. 10—12-ig e hitközség jegyzőiihivatalához (szent-anna-utcza, izr. templom-épület) beterjeszteni.

Debreczen, 1885 október 15 kén.

Az előjáróság.

UNGER ANTAL
vaskereskedése
Budapest, Petőfi-tér 4. szám görögépület,
ajánlja legnagyobb raktárát
vaskályhákban
fa, kőszén, coaks fütésre alkalmazva.
Meidniger-féle töltő és szabályozó kályha ujonnan leszállitott árakon.
Friedland alaku töltő és szabályozó kályha gyári árakon.
Kandalló köszörült, csiszolt és fényezett márványlapokkal.
Takaréktüzhelyek közöséges fa és szabadalmazott kőszén és coaks fütésre alkalmazott.
A kályhák pontos rajza valamint árjegyzékek kivánatra ingyen és bérmentve küldetnek.
Vidéki megbizások pontosan eszközöltetnek.

6295.
885.

Bérleti hirdetés.

A külső baromvásártéren lévő kőpincze, továbbá az ugyanott a város által a lótenyésztés emelésére alakult társulat részére, ital mérési joggal átadott, s korláttal bekeritett lóvásártéri helyiség, és azon épült csárda s illetve országos vásárok idejében e helyeken az italmérés, és étel adás joga az 1886-ik évi Január 1-től számitva, 3 évre, f. 1885-ik. év november hó 2-án d: e: 10 órakor a város-ház nagy termébe bérben adatik: a feltételek a városi számvevői hivatalban megtekinthetők

Debreczen 1885. október 12-én.

A városi tanács.

Nyujtsuk a szerencsének jobbunkat!

500,000 márka főnyereményt igér kedvező esetben a legujabb hamburgi nagy pénzsorsjáték, mely a magas kormány által jóv hagyatott s biztositott.

Eme ujabb játék-tervezet előnyös berendezése abban áll, hogy rövid pár hó lefolyása alatt 7 sorsolásban 100.000 sorsjegy közül 50,500 nyereménynek kell lizion történni, ezek között vannak főnyeremények esetleges 500,000 r. márka, illetőleg

1 nyerem. á m.	300,000	26 nyerem. á m.	10,000
1 nyerem. á m.	200,000	56 nyerem. á m.	5000
2 nyerem. á m.	100,000	106 nyerem. á m.	3000
1 nyerem. á m.	90,000	253 nyerem. á m.	2000
1 nyerem. á m.	80,000	512 nyerem. á m.	1000
2 nyerem. á m.	70,000	818 nyerem. á m.	500
1 nyerem. á m.	60,000	31720 nyerem. á m.	145
2 nyerem. á m.	50,000	16990 nyeremény	
1 nyerem. á m.	30,000	á m. 300, 200, 150, 124,	
5 nyerem. á m.	20,000	100, 94, 67, 40, 20.	
3 nyerem. á m.	15,000		

Ezen nyeremények közül az első osztályban 2000 sorsoltatik ki 117,000 m. összegben. — Az I. oszt. főnyeremény 50,000 m tesz s a 2-ikban 60,000, a 3-ikban 70,000, a 4-ikben 80,000, azt 5-ikben 90,000, a 6-ikben 100,000, a 7-ikben azonban esetleg 500,000 illetőleg 300,000, 200 000 stb. márkára emelkedik. — A nyeremény-huzások tervszerüleg hivatalosan vannak megállapitva.

A legközelebbi első osztályu huzáshoz kerül

1 egész eredeti sorsjegy csak 3.50 ft. o. é.
1 fél „ „ „ 1.75 ft. o. é.
1 negyed „ „ „ 90 kr. o. é.

Mindennemü megbizások, a pénz beküldése, postautoni fizetés vagy az összeg utánvétele mellett rögtön a leggondosabban teljesittetnek, mindenki az állam czimerével ellátott eredeti sorsjegyet tőlünk saját kezeibe kapja.

A megrendelésekhez a szükséges hivatalos tervezetek ingyen mellékeltetnek, melyekből ugy a nyeremények beosztása az illető osztályokra, mint szintén az illető betétek is megláthatók és minden huzás után érdekelt feleinknek felhivás nélkül megküldjük a hivatalos huzási lajstromot. Kivánatra a hivatalos tervet előre megküldjük — megtekintés végett — bérmentve, és készek vagyunk nem tetszés esetében a sorsjegyet az összeg visszafizetése mellett huzás előtt visszavenni.

A nyeremények kifizetése tervszerüen pontosan állami garantia mellett történik.

Csoportozatunk mindig a szerencse kedveltje volt, és érdekelt feleinknek gyakran a legnagyobb nyereményeket fizettük ki, többek között 250,000 100,000, 80,000, 60,000, 40,000 stb. márkával.

Egy ily, a legszolidabb alapra fektetett vállalatnál előreláthatólag mindenütt a legélénkebb részvétre lehet bizton számitani s kérjük ennélfogva, hogy minden megrendelést teljesithessünk, a megrendeléseket minél hamarabb, de mindenesetre f. é. **október** 31. előtt beküldeni.

Kaufmann és Simon bank- és váltó-üzlete Hamburgban.

U. i. Ezennel köszönetünket nyilvánitjuk az eddig megajándékozott bizalomért, és kérjük eme ujabb nagyszerü kilátásu sorshuzásra becses figyelmöket. A FENTEBBIEK.

5826
885.

Arverési hirdetményi kivonat.

A debreczeni kir. törvénys ék mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy Arany Gábor és neje végrehajtatónak Sipos Sándor né végrehajtást szenvedő elleni 97 frt tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék területén levő és Derecske községben fekvő a 1523 sz. tjkvben. A. I. 1—7 rendszámu ingatlanokra 353 forint 80 krajczár, továbbá az A + 1 rendszámu ingatlanokra 31 frt, ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok — az 1885 évi október hó 27-ik napján délelőtt 9 órakor Derecske község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42 §-ában jelzett árolyamnal számitott és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Debreczenben a kir: törvénys ék mint telekkönyvi hatóságnak 1885 évi augusztus hó 11-ik napján tartott üléséből.

Balog Imre h. elnök. **Szabó** aljegyz.

Nincs többé fogfájás
hogyha használtatik a
Fog-elixir
a tiszteletre méltó Benediktinus atyák,
készitménye a Soulaci apátságban;

a mely szer **1373**-ban találtatott fel, **Boursaud Péter** prior által és a mely később Maguelonne prior ur által lényegesen tökéletesebbittetett.

Ez utólérhetetlen szer a fogak tisztitásához és konzerválásához — a foghus erősbitéséhez és megsemmisiti a borkövet, megóvja a fogakat az elromlástól.

A lehellet rossz szagának eltüzésére minden másféle fogviznél hatalmasabb az Elixir. Ép ezért minden magas rangu körökben az egész világszerte használtatik.

Főügynökség: **Bordeauxban** Franciaország **Segnin,** 3 rue Huguerie.
Debreczenben: Szepessy és Kerekes dis.-mü, ***Schwarcz M. Benő*** és ***Rott S.*** férfi divat-termeikben s ***Rottschnek V. Emil*** gyógyszertárában

Még csak e hónapban
Budapesti kiállitási sorsjegy csak **1** frt
11 sorsjegy **10** frt
Főnyeremény **készpénzben**
100.000 forint
Továbbá **20.000** frt | **10.000** | **5000** frt ért. stb. | **4000** nyeremény
Kiállitási sorsjegyek-kezelősége, Budapest, Andrássy-út 43. sz.

Debreczen, 1885. Nyomatott a „Debreczeni Ellenőr“ könyvnyomdájában, Piacz, SIMONFFY-ház.